

ՅՈՎՆԱՆ ԱՐՔ. ՏԵՐՏԵՐԵԱՆ

ARCHBISHOP HOVNAN DERDERIAN

ԽՈՍՏՈՒՄ

ՆՈՐՈՎԻ ԿԵԱՆՔԸ ԱՊՐԵԼՈՒ

**THE PROMISE
To Lead a New Life**

2019

Ազնիւ մեկենասութեամբ՝

ՊԵՐՃ ՌԻՉԱՐԴՏ ՍՎԱԶԼԵԱՆԻ

Ի Յիշատակ իր սիրեցեալ մօր

ՌԵԲԵԿԱ ՍՎԱԶԼԵԱՆԻ

This publication was made possible
through the generous contribution of

BERJ RICHARD SVAZLIAN

In Loving Memory of his mother

REBECCA SVAZLIAN

*«Օրհնէ Տէրը, ով իմ անձս,
եւ մի՛ մոռնար անոր բոլոր բարիքները»:*

(Սաղմոս 103:1)

ՄԵԾ ՊԱՀՔ

«Տէր իմ զքեզ ապաւին ինձ արարի. ուստ ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես Աստուած իմ»:

Մեծ Պահքի հոգեւոր ճանապարհորդութիւնը քրիստոնեայի կեանքին մէջ այն ժամանակաշրջանն է, երբ մենք մեզ ամբողջութեամբ յանձնատուր կ'ըլլանք Աստուծոյ, որպէսզի աղօթքով ու պահեցողութեամբ, առանձնակի խոկումի պահերով բարձրանանք առ Ամենակարողն Աստուած եւ նորովի կեանք ապրելու խոստումը կատարենք խորապէս ըմբռնելու համար կեանքի իմաստը, եւ աւելին՝ ըմբռնելու խորհուրդը Քրիստոսի Յարութեան, որ մեկնակէտն է Մեծ Պահքի հոգեւոր ճանապարհորդութեան:

Ինչքան հոգենորոգ են աղօթքի բառերը եւ տեղին բոլորիս համար, երբ ուղղութիւն կ'որոնենք Մեծ Պահքի ընթացքը

գործնականացնելու եւ պատրաստուելու
Սուրբ Յարութեան Տօնին:

«Տէր իմ զքեզ ապաւեն ինձ արարի.
ուստ ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես
Աստուած իմ»:

Արդարեւ, առաջին եւ հիմնական
քայլը զորս պարտ ենք առնելու Մեծ
Պահքի հոգեւոր ճանապարհորդութեանը
ընթացքին այն է, որ Աստուած դարձնենք
ապաւենը մեր կեանքին: Այս քայլը պարտ
ենք որդեգրել այն գիտակցութեամբ, որ
ամբողջութեամբ յանձնատուր ենք Աստու-
ծոյ եւ Աստուած Ինք պիտի առաջնորդէ
մեր կեանքը: Մեր կողմէ առնուած այս
քայլը նախապայման է եւ անկասկած
ապահով, որովհետեւ սկիզբը կը հաստա-
տենք այնպիսի ճանապարհորդութեան
մը, որ պայմանաւորուած է Աստուծոյ
առաջնորդութեամբ, որուն ամբողջ ըն-
թացքը պէտք է լեցուի աղօթքով, եւ պա-
հեցողութիւնը ու հոգեւոր ընթերցումները
դառնան միջոցները, որոնք մեր էութեանը

մինչեւ խորքին պիտի մշակեն Նոր Մարդը՝
ի Քրիստոս:

Մարդը, մենք բոլորս, խիստ անհրա-
ժեշտութիւն ունինք Մեծ Պահքի հոգեւոր
ճանապարհորդութեան, որովհետեւ կեան-
քի վազքին մէջ կամայ թէ ակամայ կը
հեռանանք Աստուծմէ եւ մեր մէջ կը
տկարանայ քրիստոնեայի կոչումը: Եւ
այս ամբողջ ընթացքին պարտ ենք կրկ-
նել աղօթքի այս բառերը, որպէսզի մեր
ուշադրութիւնը կեդրոնացնենք Աստու-
ծոյ կամքին վրայ, «Ուստ ինձ առնել զկամս
քո, զի դու ես Աստուած իմ»:

Բաւական է, որ մենք անկեղծ փա-
փաքն ունենանք Աստուծոյ կամքին հա-
մաձայն կեանք մը ապրելու, եւ Աստուած
ինք կ'ուղղորդէ մեզ եւ կ'ուսուցանէ Իր
կամքը:

Քրիստոնեայի համար Մեծ Պահքը
խաղաղութեան ճանապարհորդութիւն է:
Բուն Բարեկենդանէն մինչեւ Զատիկուայ
առաւօտ մեր օրերը լեցնենք աղօթքով,

ապրինք հնարաւոր չափով պահեցողութեամբ եւ կազմակերպուած ընթերցանութեամբ եւ այն ժամանակ պիտի տեսնենք, որ մեր կեանքը լուսաւոր է եւ օրերը դարձած են աստիճաններ բարձրանալու առ Աստուած: Մեր Եկեղեցւոյ Հայրերը հաստատած են հրաշալի կանոններ ու աղօթքներ, որոնք հոգեւոր գործիքներ են նորոգելու համար մեր կեանքը: Բայց չմոռնանք, որ մտատիպարը Քրիստոս Ինք է, որ Իր առաքելութեան սկզբնաւորութեան գնաց անապատ եւ քառասնօրեայ աղօթքի ու պահեցողութեան ընթացքով Ինքզինք նախապատրաստեց, որպէսզի իր կեանքի օրինակը դառնար նաեւ ճանապարհը մեր առջեւ բացուած:

«Տէր իմ զքեզ ապաւէն ինձ արարի. ուստ ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես Աստուած իմ»:

Տէր իմ Աստուած, ճշմարտապէս Դուն ես ապաւէնը իմ կեանքին: Ձեռնամաճ աղօթք կը վերառաքեմ Քեզի, որպէսզի

առաջնորդես քայլերս եւ լուսաւորես
միտքս ու հոգիս, որպէսզի ամէն օր ու
ամէն ժամ կամքդ կատարեմ: Քու պատ-
ուիրաններուդ առաջնորդութեամբ կը
խոստանամ արժեւորել կեանքս, որուն
պարգեւիչն ես Դուն: Եւ գիտեմ, ինչքան
կը լեցուի հոգիս Ս. Աւետարաններէն
ճառագայթող պատգամներով, այնքան
Քու լոյսդ կրնամ բերել մարդկանց կեան-
քին մէջ: Դուն ես ճշմարիտ Աստուածը
ու խոնարհ հոգով ու սրտով եւ մտքով կը
խոստանամ սկսիլ Մեծ Պահքի հոգեւոր
ճանապարհորդութեան, որպէսզի կարող
դառնամ ըմբռնելու Աստուածորդուդ
Յարութեան լոյսը՝ Մեծ Պահքի նախօրէին:

27 Յունուար, 2018

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԿԱՄՔԸ՝

ՄԵՐ ԿՈՉՈՒՄԸ

Մուտք

Այս տարի Մեծ Պահքի ճանապարհորդութեան ամենօրեայ խորհրդածութեանց որպէս առաջնորդող պատգամներ քաղած ենք Պօղոս Առաքեալի Հռոմայեցոց ԺԲ (12) գլուխէն: Եւ իրօք, իւրաքանչիւր տող մեզ կ'առաջնորդէ դէպի Աստուած, որպէսզի մեր կեանքը ապրինք Աստուծոյ հետ եւ նոյն կեանքը դարձնենք Քրիստոսի Աւետարաններէն ճառագայթող պատգամներուն ընդունարանը: Բացառաբար Կիրակիները նուիրուած են օրուան խորհուրդին, այնպէս ինչպէս եկեղեցոյ հայրերն են տնօրինած: Իսկ Աւագ Շաբաթը առանձնայատուկ կը տարբերի Քառասնօրեայ պահեցողութեան շրջանէն իր խորհրդաւորութեամբ եւ Քրիստոսի կեանքին նուիրուած հոգելից դրուագներով:

ԲՈՒՆ ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆ

Բուն Բարեկենդանը ձեռով մը բացումը կը կատարէ Մեծ Պահքի քառասնօրեայ հոգեւոր ճանապարհորդութեան շրջանին: Այն հրաւեր մըն է ուղղուած ամէն քրիստոնեայի, որպէսզի քառասնօրեայ պահքի շրջանի նախօրէին մենք զմեզ պատրաստ վիճակի մը մէջ դնենք՝ լեցնելու համար մեր հոգիները աստուածային ձայնով եւ օրհնութեամբ:

Բուն Բարեկենդանի օրը ճամբայ կ'ելլենք, որպէսզի քառասուն օրերու աղօթքի եւ պահեցողութեան պատրաստութեան շրջանէ մը ետք դիմաւորենք Քրիստոսի հրաշափառ Յարութիւնը:

«Գթութեամբն Աստուծոյ՝ պատրաստել զմարմինս ձեր պատարագ կենդանի, սուրբ, հաճոյ Աստուծոյ, զխօսուն պաշտօնդ ձեր» (Հռոմ. ԺԲ. 1):

Առաքեալի այս պատգամը հրաւեր մըն է, որպէսզի հաւատքի գիտակցութիւնը ունենանք Աստուծոյ ողորմութեամբ մեր մարմինները պատրաստելու որպէս պատարագ ընծայում, որը պէտք է ըլլայ հաճելի Աստուծոյ: Արդարեւ, պայման է, որ պահքը դառնայ պատրաստութեան շրջան մը նաեւ մեր մարմնին համար, զայն պահելու մաքուր, սուրբ, որպէսզի ե՛ւ մարմնով ե՛ւ հոգով ու սրտով ապրինք հոգեւոր վերածնունդը: Աստուծոյ տուած կեանքը պէտք է գուրգուրանքով պահենք: Եւ ինչքան մարմինը մաքուր պահենք, այնքան եւս այդ գործողութիւնը իր ներազդեցութիւնը կ'ունենայ նաեւ մեր հոգեւոր էութեանը վրայ:

29 Յունուար, 2018

«Եւ մի՛ կերպարանիք կերպարանօր
աշխարհիս այսորիկ...» (Հոռմ. ԺԲ. 2):

Արդարեւ, բարոյական իրաւունքը
չունինք ազդուելու մեր շուրջ կատար-
ուող աշխարհային երեւոյթներէն: Մեր
հոգեւոր կեանքին հայեացքը պիտի ըլ-
լայ Աստուած Ինք: Մեր աղօթքը պիտի
կեդրոնացնենք Աստուծոյ վրայ, որպէսզի
մեր խօսքն ու գործը ըլլան արտայայ-
տութիւնը Աստուծոյ իմաստութեան: Եւ
իբօք, երբ մեր շուրջը կը նայինք, ապա
ամէն վայրկեան պատճառ ունինք սայ-
թաքումի: Բայց երբ աղօթքով կը զրա-
հաւորենք մեր հոգին, միտքն ու սիրտը,
ապա հեռու կը պահենք մեզմէ օտար
խորհուրդները:

3 Փետրուար, 2018

«Այլ նորոգեցարուք ի նորոգութիւն
մտաց ձերոց, առ ի քննել ձեզ զլաւն»
(Հռոմ. ԺԲ. 2):

Մարդուն միտքը մշտապէս պէտք է
նորոգուի Քրիստոսով: Ինչպէս Պօղոս
առաքեալ կը հաղորդէ մեզ իր պատգա-
մով. «Զի ինձ կեանք Քրիստոս է» (Փիլ.
1:21): Ամէն ինչին նորը պայմանաւորուած
է մարդուն հոգեւոր կեանքի նորոգու-
թեամբ: Մտքով պիտի նորոգուինք եւ այն
ժամանակ նոր կեանքի ճանապարհոր-
դութիւնը կը սկսինք: Երբ նորոգուած է
մեր կեանքը, ապա մեզմով կը պայմա-
նաւորենք նաեւ ժամանակին նորոգ-
ուած ըլլալու հանգամանքը:

3 Փետրուար, 2018

«Եւ եթէ զինչ են կամքն Աստուծոյ՝
բարին եւ հաճոյն եւ կատարեալն» (Հռոմ.
ԺԲ. 2):

Աստուծոյ կամքն է, որ մենք մեր
կեանքով բարին արարենք եւ աւելին՝
կատարեալը: Աստուծոյ կամքը կատա-
րելու համար մենք պարտ ենք հոգեւո-
րապէս զինուելու Իր խօսքով, Քրիստոսի
կեանքով, մեր հայրերու հաւատքի վկա-
յութիւններով: Եւ մարդը, որ ստեղծուած է
Աստուծոյ պատկերին համաձայն ան-
տարակոյս ի վիճակի է կատարել Աս-
տուծոյ կամքը՝ բարին, հաճելին ու կա-
տարեալը: Այս է նաեւ նպատակը Մեծ
Պահքի հոգեւոր ճանապարհորդութեան:

3 Փետրուար, 2018

«Եւ եթէ զինչ են կամքն Աստուծոյ՝
բարին եւ հաճոյն եւ կատարեալն» (Հռոմ.
ԺԲ. 2):

Աստուծոյ կամքը մենք պիտի վերա-
ծենք գործի: Աստուծոյ կամքին բովան-
դակութիւնը ամփոփուած է Քրիստոսի
Անձին եւ վարդապետութեան մէջ:

Ամէն անգամ, երբ խոնարհումով կը
կատարենք Քրիստոսի պատգամներէն
մէկը, կատարած կ'ըլլանք Աստուծոյ
կամքը:

Ով Աստուծոյ կամքը կը կատարէ,
այդպիսին երջանիկ է հոգեւին:

7 Փետրուար, 2018

«Զայս ասեմ շնորհօքն Աստուծոյ որ տուեալ են ինձ, ամենայնի որ է ի ձեզ, մի առաւել ինչ խորհել քան զարժանն խորհելոյ, այլ խորհել ի զգաստանալ իւրաքանչիւր՝ որպէս եւ բաժանեաց Աստուած չափ հաւատոց» (Հռոմ. ԺԲ. 3):

Առաքեալի այս պատգամը կը պարտաւորեցնէ որ մենք գիտակցութիւնը ունենանք թէ Աստուած բոլորիս բաշխած է հաւատքի պարգեւը: Ուրեմն, ինչ կը մնայ մեզ, եթէ ոչ ի գործ դնել հաւատքը կեանքի կոչել հաւատքի գործերը: Տեսէք թէ ինչպիսի բառեր կը գործածէ առաքեալը. զգաստութեամբ անդրադառնալ տրուած թանկագին նուէրին: Մենք բարոյական իրաւունքը չունինք անտես առնելու կամ մոռնալու տրուած արժէքը: Հետեւաբար, աղօթքի ու պահեցողութեան իմաստն ալ այն է, որ մենք հաւատքը դարձնենք հոգեւոր ուժականութիւնը մեր կեանքին:

29 Յունուար, 2018

ԱՐՏԱՔՍՄԱՆ ԿԻՐԱԿԻ

Մեծ Պահոց երկրորդ կիրակին կը կոչուի “Արտաքսման Կիրակի”, որ կը յիշեցնէ Ադամի եւ Եւայի արտաքսումը Եդեմական պարտէզէն: Աստուած Ադամը արտաքսեց պարտէզէն անոր անհնազանդութեան պատճառով, անով հանդերձ սակայն, մարդկութեան հնարաւորութիւն տուաւ աղօթքի միջոցով իր էութեան մէջ վերականգնելու ամենակարող Աստուծոյ յաւիտենական պատկերը: Այս բոլորէն աւելի՝ Աստուած մեզի հնարաւորութիւն տուաւ ինքնամաքրման: Այս գաղափարը կը հանդիսանայ Մեծ Պահքի ճանապարհորդութեան վերջնանպատակը, որու ընթացքին աղօթքը, ծումապահութիւնը եւ հոգեւոր ընթերցումները կարեւորագոյն գործօններն են, որոնցմով կը մշակուի մեր մէջ աստուածահաճոյ կեանք ապրելու պատրաստ նոր մարդը:

«Որպէս ի միում մարմնի անդամս
բազումս ունիմք, եւ անդամքն ամենայն
ոչ զնոյն գործ ունին. Նոյնպէս եւ բազումքս
մի մարմին եմք ի Քրիստոս, այլ իւրա-
քանչիւր միմեանց անդամք եմք» (Հռոմ.
ԺԲ. 4-5):

Առաքեալի տուած պատկերը կը պատ-
գամէ ի մասնաւորի այն մասին, որ էա-
կան է մէկզմիւսով տեսնել Եկեղեցւոյ
ամբողջութիւնը: Բոլորիս աղօթանուէր
կեանքով համատեղուած շնորհքներով
ու տաղանդներով աւելի հզօր է Եկեղե-
ցին: Նոյն այս պատգամը կը թելադրէ
նաեւ այն մասին, որ բոլորս հաւասար
ենք Աստուծոյ աչքին եւ իւրաքանչիւրս
ունինք մեզմէ սպասուած պարտակա-
նութիւնները կատարելու գիտակցութի-
ւնը: Ընկերութեան կեանքին մէջ այս
գիտակցութիւնը խաղաղութիւն ու բարօ-
րութիւն կը բերէ բոլորիս անտարակոյս:

29 Յունուար, 2018

«Բայց ունիմք մեր զշնորհս ըստ շնորհացն, որ տուեալ են մեզ ազգս ազգս» (Հռոմ. ԺԲ. 6):

Առաքեալը կը շեշտէ այն մտածումը, որ մեզի տրուած շնորհներուն մէջ զանազանութիւն կայ: Ուրեմն, պարտ ենք մէկգմիւսէն սորվելու, մէկգմիւսին շնորհներով լուսաւորուելու: Սա ինքնին կը թելադրէ այն մտածումը, որ մէկգմիւսին վրայ առաւելութիւն չունինք եւ միայն միմեանցով ենք հարուստ ու ամբողջ:

Մեծ Պահքի հոգեւոր ճանապարհորդութիւնը հրաշալի առիթ մը կ'ընձեռէ բոլորիս որ լռութեան օրերը մեր էութեանը մէջ խորացնենք գիտակցութիւնը թէ ինչքան հարուստ ենք հոգեւորապէս: Ուրեմն, իջնենք մեր հոգիին խորքը եւ այնտեղէն դուրս բերենք այն շնորհները, որոնց աղբիւրը Աստուած Ինք է:

29 Յունուար, 2018

«Եթէ մարգարէութիւն՝ ըստ չափոյն
հաւատոց » (Հռոմ. ԺԲ. 7):

Մեր էութեան խորքին պիտի տեսնենք հաւատքի չափով տրուած մարգարէութեան շնորհը: Ամէն մարդ իր մէջ ունի այդ կարողութիւնը: Եւ ինչ է մարգարէութիւնը, եթէ ոչ մտքին ու հոգիին տեսողութիւնը՝ գալիքը տեսնելու ու հասկընալու: Եւ եթէ դոյզն իսկ չափով այս գործողութիւնը սկսի գործել մեր մէջ, ապա կծիկը կը քակենք ներքին հոգեւոր կեանքին նոր թռիչքներուն: Վերջապէս ովքե՞ր են մարգարէները: Չե՞ որ անոնք ալ մեզ նման մարդիկ էին: Բայց անոնք լսեցին Աստուծոյ Խօսքը եւ առաջնորդեցին իրենց ժողովուրդը:

29 Յունուար, 2018

«Եթէ որ ուսուցանեն՝ ըստ վարդապետութեանն» (Հոռմ. ԺԲ. 7):

Ուսուցիչը՝ կոչումն ու կարողութիւնը ունի ուսուցանելու: Եթէ մեր կոչումը իր կատարեալ եղանակով կատարենք, ապա օրհնութիւն կը դառնանք ուրիշի կեանքին մէջ: Տեսակէտով մը բոլորս ալ ուսուցիչ ենք միմեանց համար: Եւ եթէ այս մօտեցումով ապրինք կեանքը ապա մէկգմիսին կեանքը կը լուսաւորենք:

Ուսուցանելը կոչում մըն է: Ուրեմն, կեանքն ապրինք որպէս ուսուցիչ, որպէսզի ամէն բանէ առաջ քարոզենք ու ուսուցանենք Աստուծոյ Խօսքը: Այս իսկ պատճառով, երբ աղօթքի ենք հրաւիրուած լսենք Աստուծոյ ձայնը եւ թող այն արձագանգէ մեր էութեանը մէջ մշտապէս:

29 Յունուար, 2018

«Եթէ որ մխիթարեն՝ ըստ մխիթարութեանն» (Հռոմ. ԺԲ. 8):

Մխիթարելու կարողութիւնը ունին յատկապէս այն մարդիկ, ովքեր իրենց մէջ առատօրէն կը զգան Ս. Հոգու ներկայութիւնը: Որովհետեւ ով հարուստ է Ս. Հոգու շնորհներով, ապա այդպիսին իրօք իր էութեանը մէջ ամուր կը զգայ մխիթարելու իր մէկ նմանին կեանքը բոլոր տեսակի պայմանների մէջ:

Մխիթարութեան պէտք ունին ոչ միայն տկարներն ու տառապանքի մէջ եղողները, այլեւ նաեւ այն մարդիկ, ովքեր կը հաւատան, եւ կ'ապաւինին իրենց իմաստութեան ու հարստութեան: Այդպիսիք պէտք ունին ուղղորդուելու, որպէսզի քայլեն Քրիստոսի հետ եւ ապրին խոնարհ կեանքով:

29 Յունուար, 2018

«Որ առատն է՝ զուարթութեամբ»
(Հռոմ. ԺԲ. 8):

Քրիստոնեան, երբ իր ունեցուածքը
կը բաշխէ, թող այն ըլլայ զուարթ սրտով:
Եւ խօսքը չի վերաբերիր միայն նիւթա-
կանին, նաեւ իմաստութեամբ, օգնակա-
նութեամբ եւ զանազան շնորհներով հա-
րուստ մարդկանց: Մեր բարոյական
պարտքը կատարենք զուարթառատ սր-
տով: Ո՞ւր է իմաստը տալուն, երբ այն կը
կատարենք պարտաւորեալ: Չէ՞ որ տալը
ինքնին առաքինութիւն մըն է: Ուրեմն,
մեր կեանքն ապրինք այս գիտակցու-
թեամբ եւ այն ժամանակ կը դառնանք
գործակից Աստուծոյ անդաստանէն ներս:

29 Յունուար, 2018

ԱՆԱՌԱԿԻ ԿԻՐԱԿԻ

Անառակ որդիին առակը ընթերցելով՝ մենք կը ճանչնանք Երկնաւոր Հօր իրական կերպարը, որ Իր կրտսեր որդիին շնորհեց կատարեալ ազատութիւն՝ ինչն արգասիքն է Իր անկեղծ սիրոյ: Անոր համար ականյայտ ճշմարտութիւն է, որ տունէն հեռու գտնուելու դէպքի ընթացքին որդին պիտի կրէ շատ դժուարութիւններ: Այդ իսկ պատճառով Հայրը, Իր սիրով դրդուած, խոչընդոտ չհանդիսացաւ Իր որդիին ետադարձ ճանապարհին: Այս առակին մէջ ամենից կարելորն Աստուծոյ ցուցաբերած վեհութիւնն, ամբողջական սէրն ու ողորմութիւնն է՝ տաճած Իր որդիին հանդէպ:

Առակի պատգամը կ'արտացոլէ մեր հաւատքի մեծագոյն խորհուրդը. Մենք չէ որ կ'ընտրենք զԱստուած, այլ Աստուած է որ մեզ կ'ընտրէ:

«Որ վերակացուն է՝ փութով» (Հռոմ.
ԺԲ. 8):

Վերակացութիւնը կատարենք լրջմտութեամբ: Մեզմէ իւրաքանչիւրը վերակացուն է իր կեանքին: Անհրաժեշտ է հսկել մեր կեանքին վրայ աղօթքով ու պահեցողութեամբ: Վերջիվերջոյ Մեծ Պահքի հոգեւոր ճանապարհորդութեան գլխաւոր նպատակն է դառնալ վերակացու մեր կեանքին. հսկելու մեր ապրած կեանքին վրայ, որպէսզի մեր խօսքն ու գործը ըլլան Աստուծոյ հաճելի եւ մարդկանց համար ընդունելի:

Մեզմէ ամէն մէկը իր մէջ ունի զօրութիւն իր հոգեւոր կեանքին վրայ հսկելու: Գուցէ այդ պատճառով ալ Մեծ Պահքի երեկոյեան աղօթքները կը կոչուին «հսկում»:

30 Յունուար, 2018

«Որ ողորմին՝ լրջմտութեամբ» (Հռոմ.
ԺԲ. 8):

Երբ ողորմութիւն կու տանք այդ ըլ-
լայ լրջմտութեամբ, այսինքն՝ խոնարհ հո-
գով: Ով այս զգացողութեամբ կ'ապրի ու
կ'արժեւորէ իր կեանքը, փաստօրէն, կը
կատարէ Աստուծոյ կամքը:

Մեր առջեւ է դրուած Ս. Գիրքը, կեան-
քի գիրքը, որը հոգեւոր սնունդ կու տայ
մեր հաւատքի կեանքին: Ուրեմն, երբ
կ'աղօթես ու պահեցողութիւնը կեանքի
կը կոչես յարատեւօրէն, ապա կեանքդ
կը դառնայ նմանակից Քրիստոսի:

30 Յունուար, 2018

«Մեր առանց կեղծաւորութեան» (Հռով.
ԺԲ. 9)

Մերը Աստուծոյ տուած պարգէնն է
եւ այն պարտինք փոխանցել եւ ցոյց տալ
բոլորի հանդէպ առանց կեղծաւորու-
թեան: Մերը այն շնորհն է, որ լոյս կու
տայ մեր հոգեւոր էութեան եւ երբ աղօ-
թանուէր կեանքով կ'ապրինք, ապա մեր
էութեան ընդմէջէն կը ճառագայթէ սէրը
եւ լոյս կը տարածէ բոլորին վրայ: Երջա-
նիկ պէտք է զգայ այն մարդը, որ անմնա-
ցորդ ու անպայմանական սէր կը բաշխէ
բոլորին: Եթէ Աստուած սէր է, ապա
ինչո՞ւ չփորձենք գէթ դոյզն իսկ չափով
նմանիլ Անոր: Ներքին այդ փափաքը ար-
դէն բաւական է ունենալ եւ այն ժամա-
նակ պիտի զգանք, որ ինչքան մօտեցած
ենք Աստուծոյ:

30 Յունուար, 2018

«Մեր առանց կեղծաւորութեան» (Հռոմ.
ԺԲ. 9)

Մերը արմատն է քրիստոնէութեան
եւ նոյնքան եւս արմատը պէտք է ըլլայ
մեր աղօթքի կեանքին, որով եւ կը պայ-
մանաւորուի նաեւ խաղաղ ընթացքը մեր
հոգեւոր կեանքին:

Երբ կը կարդանք Շնորհալի Հայրա-
պետի աղօթքը՝ նուիրուած քրիստոնեայի
սիրոյ, այն ժամանակ առաւել եւս կը գի-
տակցինք այն ճշմարտութեան, որ սերը
պէտք է ըլլայ մղիչ ոյժը մեր հոգեւոր
կեանքի:

Մեր անուն Յիսուս

Սիրով Քով ճմլեա

Սիրտ իմ քարեղէն

Ուրեմն, Քրիստոսի սիրով պարու-
րենք մեր հոգին՝ գիշեր եւ ցերեկ:

7 Փետրուար, 2018

«Ատեալ զչար, զհետ երթալ բարեաց»
(Հռոմ. ԺԲ. 9):

Արդարեւ, երբ աղօթքի մէջ ենք, ապա մեր մէջ կը զգանք քաջութիւնը ատելու չարը եւ մեր քայլերը կ'ուղղորդենք հետեւելու բարիին: Աղօթքի զօրութիւնն է սա, որուն որպէս հետեւանք մենք կը կարողանանք իջնել մեր հոգիին մինչեւ խորքը եւ այնտեղ բոյն գտած օտար խորհուրդները, Աստուծոյ աչքին ոչ հաճելի մտածումներն ու արարքները արմատախիլ ընելու եւ անոնց փոխարէն սերմանելու բարին: Այս ալ պէտք է ըլլայ մեր կեանքի նպատակը. «Ատել չարը եւ հետեւիլ բարիին»:

30 Յունուար, 2018

«...զիետ երթալ բարեաց» (Հռոմ. ԺԲ.9)

Հետամուտ ըլլանք բարիք գործելու։
Երբ Աւետարանէն ճառագայթող պատ-
գամներով է լեցուած մեր կեանքը, ան-
տարակոյս մեր խօսքն ու, մանաւանդ,
գործերը կը կրեն բարութեան ոգին։

Մեծ Պահքի հոգեւոր ճանապարհոր-
դութեան ընթացքին մեր կեդրոնացումը
աւելիով պէտք է պահենք Քրիստոսի
կեանքին եւ Անոր վարդապետութեան
վրայ, որպէսզի իրօք հետամուտ ըլլանք
բարիք գործելու ու ապրելու Քրիստոսի
նմանակցութեամբ։

ԱՆԻՐԱԻ ՏՆՏԵՍԻ ԱՌԱԿԸ

Անհրաւ տնտեսի առակը երբ կը կար-
դանք մեր առաջին տպաւորութիւնը դրա-
կան չէ, քանի որ տնտեսը, որուն վստահ-
ուած էր որոշակի պարտաւորութիւն,
անարդար վարուեցաւ: Խորքին մէջ, սա-
կայն, այս առակը մեզի կը սորվեցնէ
պարզ ճշմարտութիւն մը, որ բոլորս
հաշուետու ենք, թէ՛ այս եւ թէ՛ հանդերձ-
եալ աշխարհներուն համար: Մեզմէ իւրա-
քանջիւրին, անկասկած, պատասխանա-
ւորութիւն է տրուած մեր ամբողջ
կեանքի ընթացքին, որ մենք պետք է
ջանասիրաբար կատարենք: Եւ ինչպէս
անհրաւ տնտեսը, այնպէս ալ մենք, օր
մը պիտի սայթաքինք, սակայն բարեգութ
Աստուած պիտի շարունակէ մեզի պար-
գելել իր շնորհները, որպէսզի կարողա-
նանք վերադառնալ Իրեն:

«Յեղբայրսիրութեան առ միմեանս
գրածք. ի պատիւ զմիմեամբք ելանել»
(Հռոմ. ԺԲ. 10)

Եղբայրսիրութիւնը Աստուծոյ աչքին
կեանքի հաճելի ընթացք մըն է: Ինչքան
այս պատգամը կրկնենք մեր աղօթքնե-
րուն մէջ, ապա այնքան արմատ կը նե-
տէ այդ մեր հոգեւոր էութեանը մէջ: Աշ-
խարհն այսօր կը տառապի, որովհետեւ
եղբայրսիրութիւնը օրէցօր կը նուազի
մարդկանց մօտ: Եղբայրսիրութիւն կը
նշանակէ յարգանք մէկգմիւսին նկատ-
մամբ, գթառատ վերաբերմունք բոլորին
հանդէպ: Ուրիշ խօսքով, եղբայրսիրու-
թիւնը կոչում է, որուն պէտք է պատաս-
խանենք սիրով եւ հաւատքի գործերով:
Եղբայրսիրութիւնը՝ Աստուծոյ կամքն է,
հետեւաբար, կատարենք Աստուծոյ կամքը:

30 Յունուար, 2018

«Ի փոյթ՝ մի՛ վեհերոտք. Հոգւով եռացէք» (Հոռմ. ԺԲ. 10):

Առաքեալը մեզ կը յիշեցնէ այն մասին, որ բոլորիս կեանքը լեցուն է Ս. Հոգւոյ շնորհներով: Ուրեմն, ի՞նչ կը սպասուի մեզմէ, եթէ ոչ գիտակից դառնալ այն մեծ պարգեւին, որ Ս. Հոգւոյ ներկայութիւնն է մեր հոգեւոր կեանքի մէջ: Երանելի է մարդը, երբ այս գիտակցութեամբ գիտէ լուսաւորել իր կեանքը եւ աւելին՝ նոյն լոյսով կը կարողանայ լուսաւորել նաեւ մարդկանց կեանքը:

Հոգւով եռացէք: Այս է նաեւ նպատակը Մեծ Պահքին, որպէսզի Ս. Հոգւոյ շնորհներով կատարեալ պահենք մեր կեանքը:

30 Յունուար, 2018

«Տեառն ծառայեցեք» (Հոռմ. ԺԲ. 12):

Երբ մեր կեանքը կը դառնայ արտայայտութիւնը Աստուծոյ ծառայութեան, ապա արժէտորած կ'ըլլանք զայն: Եւ այդ իսկ է նպատակը կեանքին, որ մենք մեր հոգեւոր կապը մշտապէս ամուր պահենք Աստուծոյ հետ եւ այն արտայայտենք ծառայութեամբ:

Ով Տիրոջ կը ծառայէ, ապա այդպիսին իր ծառայութիւնը անձնուիրաբար կը բերէ նաեւ մարդկութեան: Այդպիսին, փաստօրէն, ոչ միայն կրողն է Աստուծոյ սիրոյն, այլեւ՝ բաշխողը աստուածային պարգեւաց:

7 Փետրուար, 2018

«Յուսով խնդացէք» (Հռոմ. ԺԲ. 12):

Յոյսը քրիստոնէական առաքինութիւն մըն է: Քրիստոնէան Ս. Աւագանի մկրտութեամբ կ'ընդունի այս պարգեւը, որպէսզի իր բովանդակ կեանքի ընթացքին Յոյսը դարձնէ հիմնաքարը իր առօրեայի խօսքերուն եւ արարքներուն մէջ: Յոյսը՝ կեանք է: Յոյսը ճշմարիտ է, երբ մենք մեր ապաւէնը կը դարձնենք Ամենակարողն Աստուած: Ուրեմն, յոյսի արմատը Աստուած Ինք է: Այն կեանքը որ հաստատուած է Աստուծոյ վրայ, այդ նոյն կեանքը իր ընթացքը կ'առաջնորդէ ճշմարիտ ճանապարհներով:

Յուսով խնդացէք: Յոյսը՝ աղբիւրն է ուրախութեան եւ նոր կեանքի ի Քրիստոս:

30 Յունուար, 2018

«Նեղութեան համբերեցէք» (Հռոմ.
ԺԲ.12)

Նեղութիւնները մարդկանց կեանքին մէջ անխուսափելի են, բայց երբ աղօթող ենք, ապա համբերութեամբ կը յաղթենք բոլոր տեսակի նեղութիւնները: Մարդը իր հոգեւոր էութեանը մէջ անկասկած ունի աստուածադիր զօրութիւնն ու իմաստութիւնը, որոնցմով եւ կը կարողանայ վեր կանգնիլ եւ մէկդի դնել դժուարութիւնները եւ նեղութիւնները: Եւ ինչքան համբերող ըլլանք կեանքին մէջ, ապա այնքան կը զօրանանք ի Քրիստոս: Ուրեմն, լսենք Առաքեալի խօսքը եւ ըլլանք համբերող կեանքի բոլոր տեսակի նեղութեանց հանդէպ:

30 Յունուար, 2018

«Աղօթից ստեպ կացեք» (Հռոմ. ԺԲ. 12)

Աղօթքը իր բարերար դերը կ'ունենայ մեր կեանքին մէջ, երբ յարատեւօրէն աղօթող ենք: Չէ՞ որ Քրիստոս այդ նոյնը քարոզեց եւ ըսաւ. «Յամենայն ժամ յաղօթս կացեք եւ մի՛ ձանձրանայցեք»:

Աղօթքը՝ Աստուած եւ մարդ յարբերութեանց առանցքն է ու կամուրջը: Աղօթող մարդը իր առօրեայի ընթացքին կը գտնէ Աստուծոյ ներկայութիւնը: Բայց չմոռնանք այն ճշմարտութիւնը, որ Աստուած միշտ ներկայ է մեր հոգեւոր էութեանը մէջ: Պարզապէս որպէս հետեւանք մեր տկար էութեան յաճախ կը հեռանանք Աստուծմէ՝ կամայ թէ ակամայ:

30 Յունուար, 2018

ԴԱՏԱԻՈՐԻ ԿԻՐԱԿԻ

«Մարդ պետք է աղօթէ եւ չձանձրանայ»:

Այս խօսքերը մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի խօսքերն են՝ ուղղուած բոլորիս: Ասոնք մեր Փրկչի ապրած խօսքերն են, Անոր աղօթաբոյր հոգու ճշմարիտ օրինակը: Աղօթքի կարեւորութիւնը մարդ անհատին կեանքին մէջ կարեւորելու համար, Տէրը պատմեց մեզ այրի կնոջ եւ անիրաւ դատաւորի առակը, որ արձանագրուած է Ղուկասի աւետարանի 18-րդ գլխուն մէջ: Ուշադիր կարդալով այն, մենք այնտեղ կը գտնենք Յիսուսի պատգամը՝ արտայայտուած այրի կնոջ կեանքին մէջ: «Մարդ միշտ պետք է աղօթէ եւ երբեք չձանձրանայ»: Առակը կ'օգնէ մեզի վերանորոգելու մեր քրիստոնէական հաւատը եւ ոգեւորում է բոլորիս հաստատ մնալու մեր աղօթքներում:

«Աղօթից ստեպ կացեք» (Հռոմ. ԺԲ. 12)

Աղօթքը՝ մեր հոգեւոր կեանքի շարժիչն է: Աղօթքով է, որ կ'ապրի մարդու հոգին: Աղօթքի մէջ է, որ կը վերածնինք մշտապէս եւ աղօթքի մէջ է, որ կ'աճի նաեւ մեր կեանքը:

Քրիստոս Ինք աղօթեց եւ մեզ տուաւ բարի օրինակը աղօթանուէր կեանքի: Կը բաւէ որ հետեւինք Անոր կեանքի օրինակին, եւ այն ժամանակ պիտի ապրինք Աստուծոյ թագաւորութիւնը մեր էութեանը մէջ:

7 Փետրուար, 2018

«Ի պէտս սրբոց հաղորդեցարուք»
(Հռոմ. ԺԲ. 13):

Սուրբերու հետ հաղորդութիւնը անհրաժեշտ է: Երբ կ'աղօթենք, ապա սուրբերու միջնորդութիւնը կը խնդրենք: Երբ կ'աղօթենք, ապա խոստում կը կատարենք հետեւելու սուրբի կեանքին բարի օրինակին:

Սուրբերը իրենց կեանքով են ձեռք բերած իրենց նկարագիրը: Սուրբերը չեն ծնիր, այլեւ մարդիկ իրենց առաքինի կեանքով սուրբ կը դառնան: Այս ոգին պիտի ըլլայ նաեւ հրաւերը Մեծ Պահքի հոգեւոր ճանապարհորդութեան:

Սուրբերու հետ հաղորդութեամբ կը սրբենք նաեւ մեր կեանքը:

Այս բոլորով հանդերձ, առաքեալը մեզ կը պատգամէ որոշապէս, որ հաղորդակից դառնանք սուրբերու կարիքներուն: Այս պարագային սուրբերը հաւատացեալներն են:

«Զհիրասիրութեան զհետ երթայք»
(Հռոմ. ԺԲ. 13):

Հիրասիրութիւնը գեղեցիկ արարք մըն է: Երբ մարդկանց կը դիմաւորենք հիրասիրութեամբ ըլլայ այն մեր տուններէն ներս եւ թէ եկեղեցիէն ներս, ապա մենք կատարած կ'ըլլանք Աստուծոյ կամքը:

Հիրասիրութիւնը պիտի ունենայ քրիստոնէական բովանդակութիւն: Այլ խօսքով հիրընկալողի դերին մէջ ըլլալով մենք փաստօրէն միմեանց կը դիմաւորենք սիրով: Ուրեմն, ըլլանք հետամուտ հիրասիրութեան, մանաւանդ՝ եկեղեցւոյ մէջ, որպէսզի կազմաւորենք նաեւ համայնքը՝ ի գլուխ ունենալով Քրիստոս:

30 Յունուար, 2018

«Օրհնեցէք զհալածիչս ձեր, օրհնեցէք եւ մի՛ անիծանէք» (Հոռմ. ԺԲ. 14):

Օրհնել հալածողները եւ երբեք անեծք չկատարել: Աղօթողը անտարակոյս հոգեւորապէս ի վիճակի է օրհնելու իրեն հալածողը: Կը նշանակէ, որ աղօթքի մէջ մնալով փոխած ենք մեր կեանքի ընթացքն ու վերաբերմունքը նոյնիսկ այն մարդկանց հանդէպ, ովքեր մեզ կը հալածեն եւ չարութեամբ կը խանգարեն մեր կեանքը:

Օրհնութիւն բաշխելը աստուածային արարք է: Ով կ'օրհնէ իրեն հալածողը, ապա այդպիսին գործնապէս ցոյց կուտայ իր քրիստոնէական սէրը:

30 Յունուար, 2018

«Խնդալ ընդ խնդացողս, լալ ընդ լացողս» (Հռոմ. ԺԲ. 15):

Առաքելալի այս պատգամը ուսուցողական բնոյթ ունի, որն ուղղուած է անխտիր բոլորիս, որպէսզի կեանքի մեր ընթացքը կարողանանք հաշտեցնել մեր զրուցակիներուն հետ: Յաճախ ներկայ ենք բարեկամի մը հետ, երբ ան ցաւի մէջ է: Այդ ժամանակ պէտք է ունենանք գթառատ սիրտ: Իսկ երբ պարագաները այլ են եւ մեր բարեկամն ուրախութեան մէջ է, ապա մենք այս ժամանակ խնդակից ենք անոր: Այս կեցուածքները կրնան ունենալ այն մարդիկ, ովքեր հաւատքով են լեցուցած իրենց կեանքը:

31 Յունուար, 2018

«Զնոյն միմեանց խորհիջիք» (Հռոմ.
ԺԲ.16)

Աղօթող քրիստոնեան կը ցանկայ համերաշխ կեանք ունենալ իր նմաններուն հետ: Խաղաղութեան շունչն ու ոգին մեր մէջէն կ'արտացոլեն միայն այն ժամանակ, երբ աղօթքով օծուն է մեր ներքին էութիւնը: Աղօթքը կատարողը իր նմանին բարին կը ցանկայ, այնպէս ինչպէս ինք պիտի ունենար այդ պատեհութիւնը: Ուրեմն, տեսնենք թէ ինչպիսի պարգեւներ կը շնորհէ աղօթքը մեզի: Մարդն ամէն օր պիտի ապրի աղօթքով, որպէսզի մեր էութեանը մէջ արմատանայ բարի կեանքով մը ապրելու ձգտումը:

31 Յունուար, 2018

ԳԱԼՍՏԵԱՆ ԿԻՐԱԿԻ

Մեր Տիրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի գալուստը կը հանդիսանայ քրիստոնէական հաւատքի առանցքը: Եթէ այս ճշմարտութիւնը դուրս հանենք մեր հաւատամքէն, մեր ամբողջ քրիստոնէական հաւատքն ու վարդապետութիւնը կը փլուզուի:

“Լոյս ճշմարիտ՝ Քրիստոս, արժանացուր հոգիս այն կոչման օրը ուրախութեամբ տեսնելու Քու լոյսը եւ արդարներու օթեւաններուն մէջ հանգչելու բարեյոյս, մինչեւ Քու գալստեանդ մեծ օրը...”

Սուրբ Ներսէս Շնորհալու այս աղօթքին մէջ մէկ անգամ եւս կը յիշեցնէ մեր Տիրոջ երկրորդ գալստեան մասին: Յիսուս Ինքը յայտնեց մեզի այս մեծ ճշմարտութիւնը: Որպէս քրիստոնէաներ, մենք խոր հաւատքով եւ մեծ ակնկալիքներով կը սպասենք Տիրոջ երկրորդ գալստեան: Այս հաւատքը կ'օգնէ աստուածահաճոյ կեանք ապրիլ եւ գիտակցիլ, որ որպէս

Աստուծոյ որդեգիր զաւակներ՝ ստացած
ենք մեր կեանքին մէջ Քրիստոսի ներկա-
յութիւնը զգալու շնորհները եւ պարգեւը:

«Մի՛ ամբարտաւանեք, այլ ընդ խոնարհս զիջանիցիք. մի՛ լինիք իմաստունք յանձինս ձեր» (Հռոմ. ԺԲ. 16):

Խոնարհութիւնը մեր էութեան մէջ կը ծնի, երբ աղօթքով է լեցուն մեր հոգին եւ առաջնորդուած ենք աղօթքով: Ինչ հրաշքներ կը գործէ աղօթքը մարդուն կեանքին մէջ: Աղօթքը մեզ կը միացնէ Աստուծոյ հետ: Աղօթքին մտատիպարը մեզի կը ներկայանայ Քրիստոսի Անձին մէջ: Աղօթողը առաւելագոյնս կ'ըմբռնէ իմաստը խոնարհութեան: Եւ գերագոյն երջանկութիւնը կ'ապրին խոնարհ սրտով մարդիկ: Ուրեմն, թող այս քանի մը սահմանումները մեզ մտածել տան թէ ինչքանով խոնարհ ենք սրտով եւ հետեւող Քրիստոսի օրինակին որպէս քրիստոնեաներ:

3 Փետրուար, 2018

«Մի՛ ումէք չարի չար հատուցանէք.
խորհեցարուք զբարիս առաջի ամենայն
մարդկան» (Հոռմ. ԺԲ. 17):

Կեանքին մէջ շատ յաճախ զոհ կը
դառնանք չարութեան: Բայց տեսէք թէ
ինչ կը պատգամէ Առաքեալը: Չարին
չարութեամբ չպատասխանենք, այլեւ՝
բարութեամբ: Երբ մեզի չարութիւն կը
հասնի եւ մենք բարութեամբ կը պա-
տասխանենք մեր դիմացինին, ապա բա-
րոյական յաղթանակ մը տարած կ'ըլ-
լանք եւ ընդհուպ մինչեւ իսկ դիմացինը
կ'առաջնորդենք դէպի նոր կեանք, որ
համաձայն կ'ըլլայ Քրիստոսի Աւետա-
րանին սկզբունքներուն:

3 Փետրուար, 2018

«Եթէ հնար ինչ իցէ ձեզ, ընդ ամենայն մարդկան զխաղաղութիւն կալջիք» (Հռովմ. ԺԲ. 18):

Քրիստոսի հաւատացեալը անկասկած ունի հնարքը խաղաղութեան սերմեր ցանելու մարդկանց կեանքին մէջ: Եւ, վերջ ի վերջոյ, ո՞րն է նպատակը քրիստոնէութեան, եթէ ոչ պահպանել Աստուծոյ շնորհած խաղաղութիւնը:

Աշխարհի անդորրը խանգարողը մարդն է, եւ աղօթքով ապրող մարդիկ առաջքը պիտի առնեն նման ընթացք արձանագրող մարդկանց, որպէսզի խաղաղութիւնը վերահաստատուի ամենուրեք: Եւ արմատը բոլոր չարեաց նիւթն ու ազահութիւնն է: Ուրեմն, քարոզենք Քրիստոսի Աւետարանը եւ արդիւնքը պիտի ըլլայ խաղաղութիւնը:

3 Փետրուար, 2018

«Մի՛ զանձանց վրեժ խնդրեք, սիրելիք, այլ տուր տեղի բարկութեան, քանզի գրեալ է, իմ է վրեժխնդրութիւն, եւ ես հատուցից, ասէ Տէր» (Հռոմ. ԺԲ. 19):

Վրեժխնդրութիւնը քրիստոնէութեան ոգուն դէմ երեւոյթ մըն է: Քրիստոնէան չի կրնար վրժելիանդիւր ըլլալ, եւ ինքզինքին արտօնելու բարկութեան: Ինչքան ալ հասկնանք այս ճշմարտութիւնը անշուշտ որպէս մարդկային տկար արարածներ թերութիւն կ'արձանագրենք: Բայց այնքան ժամանակ մեր աղօթքի կեանքով մեր հայեացքը կ'ուղղենք դէպի Քրիստոս, այն ժամանակ կը կարողանանք արմատապէս սրբագրել մեր կեանքը:

3 Փետրուար, 2018

«Այլ եթէ քաղցեալ իցէ թշնամին քո, հաց տուր նմա, եւ եթէ ծարաւի՝ ջուր տուր նմա. զայս արարեալ՝ կայծակունս հրոյ կուտակեցես ի գլուխ նորա» (Հռոմ. ԺԲ. 20):

Գթութիւնն ու ողորմութիւնը պէտք է դրսեւորենք անխտիր բոլորի նկատմամբ: Ինչպէս առաքեալը կը պատգամէ, նոյնիսկ թշնամիին հանդէպ պէտք է սէր ու գուրգուրանք տաճել, երբ ան անօթի է: Հաց մատակարարել թշնամիին, կը նշանակէ Աստուծոյ սէրը բաշխել եւ սակայն, մենք աւելիով կատարած կ'ըլլանք այդ արարքով: Թշնամիին հաց տալով անոր մէջ կ'արմատաւորենք բարոյական կեանքի գիտակցութիւնը:

3 Փետրուար, 2018

«Մի՛ յաղթիր ի չարէ, այլ յաղթեա
բարեան չարին» (Հռոմ. ԺԲ. 21):

Չարը արմատախիլ կրնանք ընել,
երբ բարութիւն կը տարածենք մեր շուրջը:
Բարութեամբ յաղթել չարը, հաւասար է
հրաշքի: Ուրեմն, չըսենք որ մեր օրերուն
հրաշքներ չկան: Հրաշքները ամէն օր եւ
ամէն տեղ կը կատարուին: Պէտք է տես-
նել եւ մանաւանդ պէտք է դառնանք
ճարտարապետը հրաշքին: Ուրեմն, լսենք
Առաքեալի խօսքերը, որովհետեւ կեանք
կը հաղորդեն այդ պատգամները:

3 Փետրուար, 2018

ԾԱՂԿԱԶԱՐԴ

Մեր Տիրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի յաղթական մուտքը Սուրբ Երուսաղէմ, նոր Ծաղկազարդ կը վերարթնացնէ մեր մէջ, որու ընթացքին աշխարհի Փրկիչն ու Տէրը կը մտնէ մեր հոգիներէն ներս: Դիմաւորելով Քրիստոսին, մենք կը խնամենք մեր հոգիի մէջ արմատացած աստուածային զօրութիւնը:

Իսկ ինչպէս կարելի է մեր հոգիներէն ներս ընդունիլ Երուսաղէմ Սուրբ քաղաքէն ճառագայթող ցնծութիւնը:

Շատ պարզ, գացէք եկեղեցի, հետեւեցէք երեխաներու կազմած թափօրին, ուշադրութիւն դարձուցէք անոնց աղօթքներուն եւ լեցուցէք ձեր սրտերն ու հոգիները անոնց զուարթ ներկայութեամբ: Այդ ընելով, դուք ձեր հոգիներուն մէջ կը վերակազմէք Քրիստոսի ներկայութիւնը եւ ձեր սրտերը կ'ուղղէք Երուսաղէմ սուրբ քաղաքին:

GREAT LENT

**“O, Lord, You are my refuge,
Teach me to fulfill Your will,
For You are my God.”**

The Great Lenten journey is the special timeframe in the life of the Christian person, when we wholeheartedly surrender ourselves in the hands of the Almighty God, so that led by prayer and fasting, through solitude, we uplift ourselves to God, with the vision to live our lives with a new vision and to live the true purpose of our lives to better understand the Miraculous Resurrection of Christ, our Lord, who is in the destiny of our spiritual journey.

**“O, Lord, You are my refuge,
Teach me to fulfill Your will,
For You are my God.”**

The words of this prayer renew our spirituality, and lead our lives in search of the destiny of the Great Lent with a greater preparation.

**“O, Lord, You are my refuge,
Teach me to fulfill Your will,
For You are my God.”**

The first and fundamental step that we ought to take during the spiritual journey of the Great Lent is for us to make God the foundation of our life. This step needs to be taken with total surrender into the hands of God and God will lead our lives. This step must be considered a precondition, for we launch the beginning of a journey with God.

Throughout this journey, our lives should be filled with prayer, fasting and spiritual reading, which inspire us to cultivate and

mold the new person in the depth of our spirituality.

The human person has the basic necessity of the Great Lent. By nature, the human person is weak and often willingly or unwillingly, we distance ourselves from God and lessen within us the Christian spirit. Thus, the continuity of prayerful life leads us to focus our lives on God:

**“O, Lord, You are my refuge,
Teach me to fulfill Your will,
For You are my God.”**

Having this vision within us, God leads our lives and teaches us to fulfill His will. For the Christian, the Great Lent is the journey of peace. The journey of Lent needs to be filled with prayer and fasting, with the discipline of spiritual readings and reflections. Having adopted this way of life,

we then attain a luminous life and the days of our God-given lives turn into steps leading toward God.

The Church Fathers have established canons and prayers, which are spiritual tools to renew our spirituality. However, we ought not to forget that Christ is the role-model for all Christians. At the beginning of His mission, He went into the desert and paved for us the journey of Lent.

**“O, Lord, You are my refuge,
Teach me to fulfill Your will,
For You are my God.”**

O, Lord God, You truly are the foundation of my life. As I pray to you, you lead my steps and enlighten my mind and soul, so that I may always fulfill Your will. Your messages will undoubtedly enrich my life. As my heart is filled with the divine

messages radiating from the Gospel, I will then be able to inspire the lives of people with the divine love and wisdom.

You are the true God and I promise to begin the journey of my Lent with a humble mind and soul, with the aspiration to see and grasp the light of Christ's Resurrection.

THE WILL OF GOD IS OUR CALLING

This year I will focus my reflections dedicated to the Great Lent on the twelfth chapter of St. Paul's Epistle to the Romans. Truly, each of the verses lead towards God; to live our life with God and turn our lives to be the recipient of the divine messages radiating from the Gospels.

I have dedicated the Sundays of the Great Lent to the Gospel reading of the day as designed by the Church Fathers. And the Holy Week is being considered separately as it is dedicated to the life of Christ in its entirety.

POON PARAGENTAN

The First Sunday of the Great Lent is the doorway which leads us to the Great Lenten journey. As we embark on the journey, we then are called to prepare our spirituality to fill our souls with the divine call and blessings. This journey begins with prayer and fasting with the sole intention that we are preparing ourselves to see the glorious Resurrection of Christ.

“I beseech you therefore, brethren, by the mercies of God, to present your bodies a living sacrifice, holy, acceptable to God, which is your reasonable service.” (Romans 12:1).

The message of the Apostle calls on humanity that led by the mercy of God, we may prepare ourselves as a sacrifice, and a pleasing gift to God. Thus, the Great Lenten

journey turns into a time of preparation for our physical body, so that we may always have the vision of a sanctified life securing our spiritual rebirth. We have the moral obligation to cherish our God-given lives. And inasmuch as we are driven to secure the sanctity of our physical bodies, the same empowers us to aspire for the sanctity of our souls.

“And be not fashioned according to this world...” (Romans 12:2).

We live in a world with diverse aspects which can impact the character of humanity. Humanity cannot bargain moral virtues with newly revealed aspects in the life of society. The focus of our spirituality needs to be directed towards God. Our prayers should be addressed to God and above all, our words and actions need to reflect the wisdom of God. Thus, as we armor our

soul, mind and heart with prayer, then we distance ourselves from evil thoughts.

“...But be ye transformed by the renewing of your mind” (Romans 12:2).

The human mindset should constantly be renewed with the vision imitating Christ. St. Paul the Apostle has clearly conveyed the message: “For me, Christ is life” (Philippians 1:21). The whole notion of the New is conditioned by the newness of the spiritual life. Practically, the journey of lent is the time of the renewal of life. Once we are renewed spiritually, we then become the architects of the New Time.

“...that ye may prove what is the good and acceptable and perfect will of God” (Romans 12:2).

God's will is clear to us all that we may be the architects of all good tidings and the perfect. And in order to be able to fulfill the will of God, we ought to armor ourselves with spiritual gifts, with the Word of God, with the exemplary life of Christ, our Lord and with the strong faith of our forefathers. The human person who is created in the image of God is indeed capable to fulfill and exercise God's will. This is also the good purpose of the spiritual journey of the Great Lent.

“...that ye may prove what is the good and acceptable and perfect will of God” (Romans 12:2).

Humanity has the calling to realize the will of God. Christ, our Lord represents the embodiment of the will of God. Thus, as we fulfill the messages of Christ, we then are practically realizing God's will. And the

person who fulfills the will of God certainly has spiritual contentment.

“For I say, through the grace that was given me, to every man that is among you, not to think of himself more highly that he ought to think; but so to think as to think soberly, according as God hath dealt to each man a measure of faith” (Romans 12:3).

The message of the Apostle reminds us all that God has graced upon us all the gift of faith. Thus, what is our responsibility? Our responsibility is to put our faith in action. The Apostle cautions us to see life as a precious gift. Therefore, we do not have the moral right to underestimate the value of the God-given gift of life. What the prayer and fasting does is strengthens within us the faith life as the spiritual fire of our life's mission.

SUNDAY OF THE EXPULSION

The second Sunday of Lent is registered in our Church as the “Sunday of the Expulsion,” which reminds us of the Expulsion of Adam and Eve from the Garden of Eden, due to their disobedience. However, God opened the door of repentance for humanity through prayer so that we may be able to reinstate within us the image of the Creator. Through prayer we are also given the guidance of self-purification, which ultimately is the purpose of the Great Lent. Thus, Great Lent offers us the chance to live a God-pleasing life and strive to be a new person.

“For even as we have many members in one body, and all the members have not the same office; so we, who

are many, are one body in Christ, severely members of one another” (Romans 12:4-5).

As I read these words from the Epistle of St. Paul, I then am able to see the wholeness of Churches in the life of all the members of the church. For when we gather with our spiritual gifts and talents, then the strength of the church becomes more visible. Also, the words of the Apostle lead us to the very thought that we are all created equal by the Almighty God. With this notion in mind, we then are able to bring peace in the life of the people of the world.

“And having gifts differing according to the grace that was given to us” (Romans 12:6).

The Apostle reminds us all that many are the gifts shared amongst us all. This implies

the thought that we can enlighten each other's lives with the gifts we own. Having said this, I also would like to say that as Christians, none of us can actually be privileged.

The Great Lenten journey is the time which deepens within us the sense of understanding that we are spiritually rich. Thus, we need to enter into the depths of our souls through prayer and there to make the search of the gifts, that God, the source of all gifts, has granted.

“...Whether prophecy, let us prophecy according to the proportion of our faith...” (Romans 12:6).

The Christian person who lives a prayerful life can certainly grasp the understanding that through the living faith one can make prophecy. And how can we define the notion of prophecy? It is actually the capability to

be able to see the vision of the mind and soul, to foresee beyond the horizon. After all, who were the prophets? They were actually people like us who listened to the Word of God and led the people who had been entrusted to them.

**“...he that teacheth, to his teaching”
(Romans 12:7).**

A teacher is the person who has the calling and ability to teach and instruct. Thus, if we respond to God’s call and fulfill our calling diligently, we then become a blessing in the life of a fellow friend. In a sense, we are teachers for one another. If so, we then enlighten one another’s life. Therefore, life should be lived as a teacher, so that we may preach and teach the Word of God. Let us listen to the Word of God, and let it become the movement of our soul.

“or he that exhorteth, to his exhorting” (Romans 12:8).

Truly, one can only exhort a fellow person or a friend if he or she feels in the depth of the heart the abundance of the gifts of the Holy Spirit. I firmly believe that we all are in need of exhortation regardless of those who are weak or in pain and even people who have faith and have put their trust in their own wisdom or wealth. The ultimate goal for all is to walk with Christ and live with the discipline of humanity.

“he that giveth, let him do it with liberality, he that showeth mercy, with cheerfulness” (Romans 12:8).

“As Christians, when we share our wealth, let it be with a cheerful heart. This does not only apply to materialistic gifts, but also to our wisdom and spiritual gifts which we

share with friends. It is our moral duty that we give with cheerful hearts. For otherwise, giving merely becomes an obligation. Because giving is a virtue, let us live our lives with this vision, and that we are co-workers to God in the vineyard of the Creator.

SUNDAY OF THE PRODIGAL SON

As we read the parable of the Prodigal Son, we then see God in the character of the forgiving father, who embraced his younger son with his unconditional love. The Father saw the reality of his youngest son's trials and tribulations and allowed him to return to his paternal home with mercy and forgiveness.

The message of the parable reflects the greatest lesson: It is not the human person who chooses God. Rather, it is God who chooses us.

**“if it is to lead, do it diligently”
(Romans 12:8).**

Supervision must be applied in our lives. Each of us in many ways is a supervisor of

the life granted to us by God. It is important that we supervise or watch upon our lives with prayer and fasting. After all, the entire purpose of the Great Lent is the supervision of our lives, so that the words and works become pleasing to God and acceptable to humanity.

Each of us has in the depth of the heart the strength to supervise on the life. In this sense, it is well understood as to why our Church Fathers have applied the term ՀՄԿՈՒՄ (*HUSGOOM*) for the Lenten evenings.

“he that showeth mercy, with cheerfulness” (Romans 12:8).

Mercy should be extended with a good conscience: with a humble heart. For thus we are certainly fulfilling God’s will. We are graced with the Holy Bible, the Book of

Life, which nourishes our spiritual life and our living faith. Thus, when we pray and fast, then we are constantly renewing our spirituality and above all, our life imitates the life of Christ.

“let love be without hypocrisy” (Romans 12:9).

Love is the gift of God and we ought to show the same love to all without hypocrisy. Love is the kind of gift, which enlightens our spiritual being. And when we live a prayerful life, then love radiates from the depth of our heart and is spread upon all.

Blessed is the person who can share the God-given gift of love unconditionally. God is love and we have the calling to embody God's love. Then we are closer to God.

“let love be without hypocrisy” (Romans 12:9).

Love is the root of Christianity and love should equally be the root of our prayerful life, for it is only through a life of prayer that the security of a peaceful spiritual life is conditioned. As we read the prayers of St. Nerses the Graceful, we then grasp the truth that love is and should be the driving force of our spiritual life.

Jesus whose name is love Bind thou my heart of stone, with Thy love. Thus, let us live with the love of Christ day and night.

“Abhor that which is evil; cleave to that which is good” (Romans 12:9).

Indeed, when our lives are immersed in prayers, we then have the brevity to dislike and abhor that which is evil and then lead

our lives and cleave to that which is good. This is the direct result of the prayerful life. As we pray, we then enter into the very depth of our souls and uproot that which is displeasing to the eyes of the Almighty God and sow within our hearts and souls the good. The purpose of our lives is clearly defined in the words of St. Paul: “Abhor that which is evil; cleave to that which is good.”

**“...cleave to that which is good”
(Romans 12:9).**

Let us be the bearer of good intentions. For when our life is filled with the messages radiating from the Holy Gospels, then undoubtedly our words and actions bear the spirit of that which is good. As we enter into the Journey of Great Lent, then our spirituality needs to focus on the life of Christ and His teachings, so that we may also be followers of His teachings and imitators of His life.

THE PARABLE OF THE UNJUST STEWARD

As we read the parable of the unjust steward, certainly our first observation is a negative one, for the steward did not fulfill his duties with greater responsibility. Secondly, the parable reminds us of the fact that we all are accountable for the gift of life God has granted to us. And as the steward failed, we too often fail, but the Merciful God graces upon us the abundance of many blessings and paves the road to return to Him.

“In love of the brethren be tenderly affectioned to one another; in honor preferring one another” (Romans 12:10).

Love for our brethren is not only pleasing into the eyes of God, but also is blessed way

of life. The more we repeat the words of the Apostles in our prayers, the more they become rooted in our spirituality. The world today suffers, for people have lost in them the love for their brethren. Love for our brethren is the respect for one another and the reflection of a merciful heart. Truly the love for the brethren is a calling, to which we ought to respond with love and faith. This love is indeed the will of God. Then let us fulfill the will of God.

“In diligence not slothful; fervent in spirit” (Romans 12:11).

The Apostle reminds us all that our lives are filled with the gifts of the Holy Spirit. Thus, it is expected of us to see and cherish what God has graced upon us. Blessed is the person who finds in himself the strength to enlighten his life, but above all, be able to enlighten the lives of all around him.

“Fervent in spirit.”

This is ultimately the purpose of the Great Lent, namely to lead us to the kind of life which armors us with the gifts of the Holy Spirit.

“Serving the Lord” (Romans 12:11).

Life needs to be the reflection of our service to God. This is the kind of life which is meaningful. Truly, the purpose of our life is to hold our bond firm and close to God and express it in service. For whoever serves the Lord, serves humanity. This is the kind of person who not only bears within the self the presence of God, but is also the distributor of the divine gifts.

“Rejoicing in hope” (Romans 12:12).

Hope is a Christian virtue. As Christians, we acclaim hope during the Sacrament of Baptism from the holy fonts so that throughout our life's journey, hope becomes the foundation of our daily words and acts. Hope is life. Hope is the truth, when and only God is the foundation and safeguard of our lives. Thus, the root of our hope is God. The life built on God leads us with the virtues of truth. **“Rejoice in hope.”** For hope is the source of our joy and the New Life in Christ.

“Patient in tribulation” (Romans 12:12).

Tribulations and temptations in the life of humanity are unavoidable. When we live a prayerful life, we then overcome all kinds of tribulations with patience. The human person certainly is born with the God-given

strength which fights back against all kinds of odds. When we apply patience in our life, then we are strengthened in Christ. Thus let us listen and heed to the words of the Apostle and be patient in all tribulations.

“Continuing steadfastly in prayer” (Romans 12:12).

Prayer becomes meaningful when we pray unceasingly. For Christ, our Lord commanded us with these words: “Prayer consistently and relentlessly.” Prayer bridges God and humanity. The person who prays is the person in search of God. However, let us all be mindful that God is ever present in our spirituality. As human beings we are often weak which obviously distances us from God willingly or unwillingly.

THE PARABLE OF THE JUDGE

Man has to pray unceasingly and without hesitation. These words of Christ are addressed to us all. And in order to show the very importance of prayer, Christ, our Lord shares with us the most challenging story of the Judge who has been unmerciful to a widow. However, the example of the wisdom shows us her resilience to never give up in pursuance of her just cause. She prayed consistently and relentlessly. The parable challenges us to always stay firm in our faith life.

**“Continuing steadfastly in prayer”
(Romans 12:12).**

Prayer is the axis of our spiritual life. As we pray, then our soul is in a living state. In

prayer alone, we are spiritually reborn and it is only in prayer that the life sprouts.

Christ our Lord prayed and gave us the good example of a prayerful life. It is important that we follow the example of His life and then we would feel ourselves in the kingdom of God.

“Communicating the necessities of the saints” (Romans 12:13).

The communication with the saints of the Church is a necessity. As we pray, we then ask the intercession of the saints and then make the promise to follow in the example of the saints.

Saints have earned sanctity through their sacrificial lives. Saints are not born. They are ordinary human beings who through

virtuous lives have been ranks of sainthood. This is the spirit of the Great Lent.

As we communicate with the saints, we then purify our lives.

Let us take heed to the message of St. Paul: **“Communicating the necessities of the saints.”** As we follow this message, all faithful become saints.

“Give to hospitality” (Romans 12:13).

Hospitality is a noble act. When we greet people in our homes and our churches, we then certainly fulfill God’s will.

Hospitality needs to reflect the Christian spirit. Thus, when we greet a person, we ought to show unconditional love. Thus, let us all be given to hospitality, so that we

become builders of community, with Christ being the Head.

“Bless them that persecute you; bless and curse not” (Romans 12:14).

We are instructed to bless the persecutors and never curse them. The praying person can have the strength to bless those who persecute him or her. For as we pray, we then look at life from a different perspective even toward those who persecute us and disrupt our journey of life. Blessing people is a divine act. People who are able to bless their persecutors are those who in action reflect the Christian love.

“Rejoice with them that rejoice; weep with them that weep” (Romans 12: 15).

The Pauline message instructs us all to be able to become accommodating with all.

Often, we are next to a friend who is in pain. Then we need to show a merciful heart. And when we are in attendance of a joyful event, we will then rejoice with our friends. This behavior can only be the reflection of the people, who live a life with the Christian Faith.

“Be of the same mind one toward another” (Romans 12:16).

A praying and prayerful person wishes to live a peaceful and harmonious life with his fellow friends. The spirit of peace can only be reflected when our inner soul is consecrated with prayer. The person who prays constantly for the vision of a sacred life, yearns for a life of prayer with God.

THE SUNDAY OF ADVENT

The core meaning of Christ's Second Coming lies in the very depths of the Advent. It would be impossible to grasp our Christian Faith without the doctrine of the Advent. The descent of the Only Begotten Son truly shapes our Christian Faith. It is also with this immense expectation that we await the Second Coming of the Lord. This very doctrine inspires us to live a God-pleasing life and above all, be bonded to Christ, our Lord as His adopted children.

Set not your mind on high things, but condescend to things that are lowly. Be not wise in your conceits” (Romans 12:16).

Humility is born within us, when our soul is led and filled with prayer. Prayer turns our lives into miracles. Prayer unites us

with God. Christ our Lord is the role model of our prayer life. The person who leads a prayerful life grasps the significance of humility. And those who live a humble life are the ones who truly have joy in their hearts. Thus, let these thoughts initiate within us the desire to live a humble life and drive us to make the commitment to follow Christ.

“Render to no man evil for evil. Take thought for things honorable in the sight of all men” (Romans 12:17).

Often, we are led astray and are trapped in evil thoughts. But then the message of the Apostle reawakens within us a New Spirit: **“Render to no man evil for evil. Take thought for things honorable in the sight of all men.”** For when we respond to evil with a forgiving soul, we then have victory over evil. And more so, we are able

to transfer the life of our fellow friends to New Life, according to the principles of Christ's Gospels.

“If it be possible, as much as in you lieth, be at peace with all men” (Romans 12:18).

The Christian faithful is the person who certainly has the means to sow the seeds of peace into the hearts of humanity. After all, the whole purpose of Christianity is to guard the God-granted peace in the life of the world.

The truth is that the peace of the world is disrupted by human beings and those who live a prayerful life can certainly transform the hearts of their fellow friends to become peacemakers. And the root of all evil is greed. Thus, as we preach the Gospel of Christ, we then attain peace.

“Vengeance belongeth unto me; I will recompense, said the Lord” (Romans 12:19).

Vengeance is incompatible to the Christian spirit. The Christian cannot be vengeful and allow himself or herself to display anger. Even though inasmuch as we understand this truth, being the weak human beings that we are, we often fail. However, it is only the prayerful life which leads our steps to Christ and enlightens our spirituality to sanctify our lives.

“But if thine enemy hunger, feed him; if he thirsts, give him to drink; for in doing thou shalt heap coals of fire upon his head” (Romans 12:20).

Mercy need to be applied towards all without exception. As the apostle commands **“But if thine enemy hunger, feed**

him; if he thirsts, give him to drink; for in doing thou shalt heap coals of fire upon his head” To feed the hungry is a noble act. It is actually the act of sharing God’s love. Thus, we instill in the heart of our enemies the very purpose of the moral life.

“Be not overcome of evil, but overcome evil with good” (Romans 12: 21).

We can all uproot the evil when we spread the love of God graced upon us. For as we share our God-given gifts, we then perform miracles. Miracles are happening in our lives every day and in every place. Therefore, let us take heed to the life-giving messages of the Apostles.

PALM SUNDAY

The victorious entry of Christ our Lord into the City of Jerusalem reawakens within us the spiritual desire to allow Him to enter into the depth of our hearts. How can this be possible? The simplest steps need to be taken. To lead our steps to Church, to focus our entire prayers on the life of Christ. Thus, our souls turn to be the Holy City of Jerusalem.